

Motion till riksdagen 2025/26:3600

av **Martina Johansson m.fl. (C)**

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom enligt förslaget i tabellen i motionen.

Motivering

Vårt nuvarande pensionssystem trädde i kraft 1999 och fasades in successivt för de som är födda från och med 1938. Den första årskullen som får sin pension enbart från det nya systemet är de som är födda 1954 och uppnådde således 65 års ålder under 2019.

Bakgrunden till pensionsreformen var bland annat att det tidigare ATP-systemet inte var ekonomiskt hållbart och att det inte premierade arbete. Nuvarande pensionssystem bygger på de medel som var och en har jobbat ihop under sitt arbetsliv. Centerpartiet står bakom pensionsöverenskommelsen och principerna för vårt nuvarande pensionssystem. En grundförutsättning för att pensionssystemet har varit politiskt stabilt har varit det gemensamma ansvarstagandet som vårdats av partierna i Pensionsgruppen. Under våren 2023 gjordes ett viktigt arbete av dessa partier när det gäller att bekräfta pensionssystemets principer samt skriva ner de arbetsformer som har varit grundläggande för att kunna arbeta med pensionssystemet på ett klokt sätt. Efter att detta genomförts erbjöds övriga tre partier att bli en del av Pensionsgruppen framåt och de är nu en del av den.

Utgångspunkten för den pensionsöverenskommelse som ingicks i december 2017 var höjda nivåer på pensionerna. Som en kortsiktig lösning kom Pensionsgruppen överens om att införa ett pensionstillägg. Centerpartiet står givetvis bakom överenskommelsen, men vi är samtidigt angelägna om att detta tillägg så snart som möjligt kan ersättas av en långsiktigt hållbar lösning som hedrar pensionssystemets principer. Centerpartiet anser att det är positivt att Pensionsgruppen har enats om ett mer flexibelt uttag av tjänstepension som även kan pausas.

Under 2025 tog Pensionsgruppen ett beslut om att införa en gas i pensionssystemet. En gas innebär att överskottet i inkomstpensionssystemet ska börja delas ut till pensionärers och pensionssparandes plånböcker. Det finns sedan tidigare en broms i pensionssystemet som infördes i samband med den nya pensionsöverenskommelsen 1998. Bromsen justerar utbetalningarna av inkomstpensionen så att skulderna aldrig överstiger tillgångarna i pensionssystemet. Men tillgångarna i inkomstpensionssystemet har växt och nu införs också en gas som ger Sveriges arbetstagare en större del av pensionskakan. Gasen kommer med principer som ska säkerställa att utdelning av överskott sker på ett hållbart och ansvarsfullt sätt. Pensionsgruppen har enats om att utdelning av överskott endast ska ske när balanstalet överstiger 1,15 – det vill säga när tillgångarna överstiger skulderna med mer än 15 procent. Gasen föreslås träda i kraft i januari 2027.

Den viktigaste åtgärden för att långsiktigt höja pensionerna är att människor jobbar längre. Därför är det viktigt med en höjd pensionsålder. Det är även viktigt att arbetsmiljön och möjligheten att omskola sig under yrkeslivet förbättras, så att människors förmåga att vara kvar i arbetslivet ökar.

Pensionssystem är könsneutralt, men eftersom arbetsmarknaden fortfarande är ojämställd blir även utfallet av pensionssystemet ojämställt. För att uppnå jämställda pensioner behöver både arbetslivet och familjelivet bli jämställt.

Anslagsförslag för 2026 för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Garantipension till ålderspension	29 757 600	±0
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	7 446 600	±0
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	13 855 700	±0
1:4 Äldreförsörjningsstöd	1 625 800	±0
1:5 Inkomstpensionstillägg	5 795 000	±0
2:1 Pensionsmyndigheten	841 091	−4 400
Summa	59 321 791	−4 400

Till följd av ett större produktivitetsavdrag sänker Centerpartiet den pris- och löneomräkning som görs avseende myndigheternas förvaltningsanslag och investeringsanslag med 25 procent vilket får effekt på samtliga myndigheter.

Martina Johansson (C)

Jonny Cato (C)

Anders W Jonsson (C)